

Beantwoording vragen Webinar Themakader Klimaat & Energietransitie

1. Hoe heeft a.s.r. het opzetten van thematisch beleid opgepakt? Hoe zijn jullie begonnen? Welke tussendoelen stelt a.s.r.? Ten opzichte van welk jaar?

Met de selectie van een ESG data provider in 2007 heeft a.s.r. op veel thema's invulling gegeven aan due diligence op relevante internationale standaarden, waarbij het model en de data in de loop der jaren verder zijn ontwikkeld door deze provider. Vervolgens heeft a.s.r. accenten gelegd, in eerste instantie door het thema 'Klimaatverandering en Energietransitie' in 2016 toe te voegen aan het strategisch beleggingsbeleid en vanaf 2017 voor de beleggingsportefeuille een focus te hanteren voor de SDGs 3, 7, 8, 11 en 13. Op RvB niveau zijn daartoe in 2018 'Non-financial targets' geformuleerd voor de beleggingsportefeuille in 2021, namelijk (1) tenminste EUR 1,2 miljard belegd in impact investments en (2) we kunnen de carbon footprint voor tenminste 95% van de interne beheerde beleggingen meten. Daarnaast heeft a.s.r. richtlijnen en doelstellingen geïmplementeerd in het beleggingsproces, zoals specifieke uitsluitingen, een ESG score voor de beleggingen die hoger is dan de benchmark en een carbon footprint die lager is dan de benchmark. En dit jaar is besloten dat de carbon footprint van de intern beheerde beleggingen voor eigen rekening in 2030 met 50% gereduceerd is ten opzichte van 2015.

2. Waar kan ik relevante onderzoeken van de ngo's vinden over klimaat?

Er zijn een aantal platforms waar maatschappelijke organisaties zich specifiek richten op de financiële sector. De meest bekende in Nederland is de [eerlijke geldwijzer](#) (opgesplitst in de eerlijke verzekeringswijzer, eerlijke bankwijzer en eerlijke pensioenwijzer) of *fair finance guide* in internationale context. Deze 'tool' waarin verzekeraars systematisch onderzocht worden op hun beleid ten aanzien van allerlei ESG thema's, waaronder klimaat en energie, is zowel van waarde voor consumenten als voor financiële instellingen zelf om te vergelijken met *peers*. De praktijkonderzoeken in relatie tot klimaat - zoals [dit onderzoek](#) uit 2018 over beleggingen in energiebedrijven - geven een extra verdieping om naast beleid ook te kijken naar de daadwerkelijke impacts. Naast deze vergelijkingsmethodiek zijn er tal van onderzoeken die maatschappelijke organisaties uitbrengen die relevant zijn voor financiële instellingen. Zeker als men ESG- en reputatierisico's wil vermijden loont het de moeite om onderzoeken van maatschappelijke organisaties te screenen. Er is veel onderzoek gedaan naar *extreme oil* (zoals [teerzanden](#) en Noordpoololie), [steen- en bruinkolen](#) (zowel in elektriciteitsproductie als *mining*), schaliegas en de aanleg van pijpleidingen. [De Urgewald Global Coal Exit](#) list is specifiek van waarde, omdat beleggers makkelijk kunnen zien welke bedrijven capaciteit in steen- of bruinkool verhogen, dan wel afbouwen. In [het themakader](#) kunt u ook allerlei referenties vinden naar tools en onderzoeken.

Naast het verkleinen van schadelijke impact zijn er ook talrijke onderzoeken die kunnen helpen bij het opschalen van klimaatvriendelijke investeringsmogelijkheden, in duurzame energie, zero emissie mobiliteit, technologieën voor energie-efficiënte en besparing zoals isolatie in de gebouwde omgeving. Natuur & Milieu heeft een [groene investeringsagenda](#) ontwikkeld waarin op hoofdlijnen de richting van groene investeringen wordt geschetst, en zo zijn er nog tal van onderzoeken (bijvoorbeeld [over batterij technologie](#)) die relevant zijn voor beleggingen in bepaalde sectoren en die kunnen helpen om nieuwe kansen te verkennen.

3. Welke mogelijkheden hebben kleinere verzekeraars op het gebied van engagement, als ze zelf niet de middelen of de macht hebben om hier zelf handen en voeten aan te geven?

Kleinere verzekeraars die zelf hun beleggingen beheren kunnen voor engagement aansluiten bij collectieve platforms, bijvoorbeeld via UN PRI, IIGCC, CIO platform en PLWF, of commerciële engagement providers. Ook de grotere verzekeraars doen dat, omdat je dan tijd, kennis en kosten deelt in combinatie met een groter belegd vermogen, wat helpt om resultaat te behalen in een engagement dialoog. Wanneer het vermogensbeheer is uitbesteed dan kan de verzekeraar aan de externe vermogensbeheer vragen om te rapporteren over de engagement activiteiten en eventuele specifieke thema's aankaarten.

4. Welke bronnen gebruiken jullie (a.s.r. en NN) om een beoordeling te maken over bedrijven?

Bij a.s.r. gebruiken we ESG data van gespecialiseerde research providers, dit betreft VigeoEiris en MSCI. Belangrijk hierbij is om objectieve data te krijgen en een model toe te passen dat past bij de duurzame ambities van de verzekeraar. Bij NN wordt er veel gebruik gemaakt van ESG data van de gespecialiseerde research provider Sustainalytics. Specifiek voor onze klimaatambities, kijken we onder andere naar data/tools/methodologieën van de Science Based Targets Initiative, CDP, en de gespecialiseerde research provider ISS. Meer voorbeelden van methodologieën zijn te vinden in het onlangs uitgebrachte rapport 'Net-zero investment framework (for consultation)' van de IIGCC.

5. Hoeveel tijd zijn jullie (NN) gemiddeld kwijt met het boven water halen van relevante informatie per bedrijf/belegging om jullie eigen framework te kunnen toepassen?

Bij NN zijn we op dit moment bezig om asset class specifieke beleggingsstrategieën uit te werken voor de general account beleggingsportefeuille om deze in lijn te brengen met de klimaatdoelstellingen van Parijs. Dit is een complex onderwerp, en de ontwikkeling van beleid/strategieën neemt daarom veel van onze tijd in beslag. Met een team van ong. 3 personen werken we aan concrete beleidsvoorstellen, waarna we ze bespreken in een intern 'Paris Alignment Council' welke wordt voorgezeten door de Chief Investment Officer van NN Group.

6. Is het koppelen van beloningen aan klimaatprestaties in de financiële sector al ergens toegepast?

We zien in het algemeen dat beloningen van topbestuurders steeds vaker gekoppeld worden aan niet-financiële doelstellingen, vaak mede onder druk van aandeelhouders. Voor relevante sectoren zijn dat bijvoorbeeld klimaatprestaties, waarvoor diverse verzekeraars druk hebben gezet in bijvoorbeeld de Oil&Gas sector.

7. Welke ingrediënten zijn bepalend om te beoordelen of het transitierisico relevant is voor de verzekeraar?

Voor de beleggingen van de verzekeraar is het transitierisico relevant, omdat de verandering van business modellen een directe invloed heeft op de financiële en maatschappelijke waarde van ondernemingen. Daarom is het van belang om te beoordelen of een onderneming het transitierisico meeneemt in haar strategische keuzes. Dit verschilt per sector, denk aan vergroening van de energiemix, carbon beprijzing en (inter-)nationale sectorale maatregelen.

8. Is er een eenvoudige manier om de carbon footprint te berekenen? Welke data kunnen daarbij behulpzaam zijn?

Door Nederlandse financiële instellingen is eind 2015 een initiatief gestart om de carbon footprint van alle relevante beleggingen te berekenen. Inmiddels wordt PCAF (carbonaccountingfinancials.com) steeds meer een internationale standaard met een methodiek per beleggingscategorie. De berekening is vooral praktisch gehouden, de uitdaging zit vooral in de benodigde carbon data. Voor landen (staatsleningen) en beursgenoteerde ondernemingen (aandelen en credits) zijn relatief veel data beschikbaar, die aan a.s.r. worden geleverd door een gespecialiseerde provider. Voor de berekening van de carbon footprint zijn de scope 1, 2 en 3 data relevant. We zien ook dat vermogensbeheerders steeds vaker de carbon footprint van hun fondsen publiceren.

9. Hoe helpt het ministerie van Financiën verzekeraars bij het implementeren van de afspraken in het convenant?

Het ministerie van Buitenlandse Zaken en het ministerie van Financiën vertegenwoordigen in het IMVO-convenant voor de verzekeringssector de overheidsgeleding. Zo neemt de overheidsgeleding deel aan de stuurgroep en alle werkgroepen, en levert zij objectieve informatie aan waar relevant. Het Themakader Klimaat en ook de andere themakaders bevatten een passage over het nationaal en Europees overheidsbeleid met betrekking tot deze specifieke thema's. Voor vragen over het overheidsbeleid of over de implementatie van de OESO-richtlijnen en UNGP's in het algemeen, kunnen verzekeraars terecht bij de overheid. Daarnaast heeft de overheid een uitgebreid postennetwerk dat ingezet kan worden om (lokale) informatie of contacten te vergaren wanneer bedrijven over de grens tegen bepaalde problemen aanlopen of vragen hebben.

Voor vragen kun je terecht bij Annick Besançon (a.a.besancon@minfin.nl) of Yente Morsink (yente.morsink@minbuza.nl). Meer informatie over het ambassadenetwerk is te vinden via <https://www.nederlandwereldwijd.nl/zakendoen/bij-wie-kunt-u-terecht>. Bij vragen voor a.s.r. kunt u contact opnemen met jos.gijsbers@asr.nl.